

Derzsi Károly

(1849—1905).

Az unitárius egyháznak nagy vesztesége. Egyike volt hazánkban a leghivatottabbaknak a szabadelvű kereszténység apostolai között és nevét a történelem, mikor azokat fogja számbavenni, kik a szellemi előhaladásért országunkban munkáltak, föl fogja jegyezni. Kiváló tehetség, mely mind a tanári pályán, mind a lelkészi nyilvánult. Mint tordai tanár kezdette és úgy is halt meg. S közbe esik budapesti papsága. Mint tanár a klasszikus nyelveknek volt a tanítója, alapos értéssel vezetve be az ifjú nemzedéket az ó-kori klasszicizmus forma-érzékét fejlesztő elősarnokaiba, s a görög és római klasszikusokról folyóiratunkba egy pár szép tanulmányt írva. Mint pap beszédeiben mindig magaslatra törekedett, „főlebb, főlebb,“ a metafizikai eszmék légkörébe — főleg Martineaut tartva szemelőtt, — melyeknek zordon fönségét azonban lelke tüzével melegítette. A szabadelvű vallásos eszméknek a szószéken kívül való terjesztésére »Unitárius kiskönyvtár« ezimen angol írótól értekezéseket adott ki és imákat (Martineau imái) és ebben közölte több saját egyházi beszédét és alkalmi imáit is. És az ő papságához fűződik a templom felépítése is.

A budapesti sikeres papság után czelőtt néhány évvel ismét az időközben megnyílt tordai tanárságra ment vissza és a nyelvtanításnak szenteli ismét idejét, mi mellett egy nagy műnek a lefordításával foglalkozik és megajándékozta egyházunkat Szentábrahám Mihály, a XVIII-ik százévben élt unitárius püspök latin nyelven írt munkájának remek magyar fordításával.

Az utóbbi két évben a tordai gymnasium visszaállítása érdekében fejtett ki nagyobb munkásságot és lelkesedéssel gondolt arra

az időre, a mikor a történelmi multú gymnasium a maga teljességében ismét visszaálltattik.

De ezt már nem érhetette meg. Elszólítottott.

Korai távozását fájlalva tesszük fel az elismerés koszoruját barátunk sirjára.

Rédiger Géza

(1845—1905).

Szabédi pap volt. De hirtelen megszűnt szárnyalni. Már ifjúságában megénekelte a „Dalnok iskoláját“, s az ifjúság lelkesülten üdvözölte benne dalnokát. Érezte, hogy költői ihlet gyúlt lánggra benne. És nem csalódott. Az alkotások, melyek Rédigertől évek során napvilágot láttak, költeményei a szabadságról, a család és hazaszeregettről, a hol olvasták, visszhangra találtak és nevét ismerté tették.

Rédiger, mint pap is szép irodalmi emléket hagy hátra. Számos egyházi beszéde jelent meg folyóiratunkban, melynek mindig lelkes dolgozó társa volt; több tárczaszerű értékezése, melyekben elvont dolgokat a nagyobb közönség számára tárgyalt. És itt jelent meg „Hitvirágai“, a nők számára irt gyönyörű imái, a melyekben a zsolozsmák hangja esendül meg; zoltárfordítások, remek husvét-i éneke és vallásos költemények.

Mint a Kossuth és Petőfi korszak bámuloja, a politikai életben a nemzet teljes függetlenségeért küzdött. Ereiben két szabadságszerető nemzetnek, a magyarnak és lengyelnek vére forrt.

A haza szolgálatára hat ifjút nevelt.

Lelke lángol, de az életküzdelem viseli erejét s elszáll akkor, mikor épp az „Erdélyi Irodalmi Társaság“ költői működésére, taggá választással, felteszi a koszorút.

Babérral homlokán, távozik s könyhullatás közt.

PÉTERFI DÉNES.